

Celokupna slika šaranskih mamaca

Atrakcija mamaca, kako to funkcionira?

Pojam atrakcija je danas jedna "čarobna reč" u šaranskoj industriji mamaca. Naučno je dokazano da atrakcija obogaćuje šaranske mamce. Šarani poseduju veoma dobro razvijena čula (hemoreceptore) za miris i ukus. Nekoliko desetina receptora za miris i ukus je u stanju da detektira određene sastojke, koji opet stimulišu i na taj način izazovu određenu privlačnost kod šarana. Oni pored toga mogu uticati da riba odluči uzeti tako jednu ponuđenu hranu. Riba su u stanju otkriti sve sastojke koji su rastvorljivi u vodi, jedan mirisni trag u vodi daje ribi do znanja da se nešto interesantno za nju može naći ili pak navesti na posticaj da ode u potragu za tom hranom. Kod atrakcije se ne radi samo o mirisu već i o ukusu. Miris lokalizuje, ukus određuje da li jednoj ribi nešto prija ili ne prija. Jednostavno rečeno, primarna funkcija atrakcije je u direktnoj zavisnosti da li šaranu nešto prija ili ne prija. Ako mu ne prija on će tu hranu ispljunuti.

Koji sastojci poseduju atrakciju?

To su u većinu slučajeva sastojci topljivi u vodi sa takozvanom niskom molekularnom težinom. Na prvi pogled to deluje prilično komplikovano, međutim to nije tako. Veliki broj ovakvih sastojaka se već jedno duže vreme koristi u šaranskim mamcima. Nama su najpoznatije oslobođene aminokiseline koje se i najčešće koriste u šaranskim mamcima. Ima mnogo više takvih sastojaka, kao na primer kvarternih amonijevih spojeva, nukleotida i nukleozida i organskih kiselina. To su sve prirodni sastojci koji se mogu naći u izmetu kod riba i u ekstraktima hrane sa kojom se prihranjuje. Ovo dakle potvrđuje i atraktivnost tih sastojaka. Šaran se uglavnom hrani na dnu, da bi pronašao hranu on mora posedovati određeni alat kako bi tu hranu otkrio, kod njega su to hemoreceptori. Ti hemoreceptori funkcionišu perfektno, po danu i u mraku. Ja sam zbog toga ubeđen da šaran uglavnom koristi hemoreceptore za miris i ukus. Po danu i u bistrim vodama se on najverovatnije služi i sa vidom pri lokalizaciji hrane.

U kojim produktima ima ovih sastojaka?

Oslobođenih aminokiselina ima uglavnom u hidrolizovanim i fermentiranim produktima. Nekoliko primera: corn steep liquor, aminol, hidrolizovani kril, hidrolizovana jetra, riblji sos, sojin sos i mnogi drugi sosevi za dalekog istoka. Ovih sastojaka ima i u brašnima od životinja, kao recimo u ribljim brašnima i hrani za piliće i kokoške. Koncentracija u zadnje navedenim produktima je naravno mnogo manje u poređenju sa produktima koji su dobijeni putem hidrolizacije.

Najpoznatiji primeri kvarternih amonijevih spojeva su betain i glicin betain, sastojci koji se vrlo često koriste u aqua industriji. Betain stimuliše rad oslobođenih

aminokiseline. Inosinik kiseline i njihovi derivati nukleozidi se široko koriste u prehrambenoj industriji kao pojačivač ukusa, na primer u Maggi kockama za supe. Ekstrakt kvasca ima relativno visoki sadržaj nukleozida i nukleotida i verovatno zbog toga privlači ribe. Njega ima prilično mnogo i u sastojcima koji se mogu kupiti u samoposlugama. Kao na primer veoma poznati Oxo ekstrakt od mesa.

Limunska kiselina, mlečna kiselina i buterična kiseline su organske kiseline koje se već koriste u ribarskim mamcima. One su u stanju smanjiti pH vrednost mamaca, druga prednost im je ta što one imaju antimikrobno delovanje u probavnom sistemu kod šarana.

Šaran je svejed, on ima i receptore za ugljene hidrate, u mamcima je to obično skrob, njega ima mnogo u partiklama. Partikle poseduju takođe atrakciju za šarane. Gledano sa tehničke strane, partike privlače i mnoge druge bele ribe sem šarana. Trenutno vlada jedna moda da se prihranjuje sa veoma jeftinim boilama (2 evra po kili). To su takozvane bazne boile bez i jednog grama atrakcije u njima sem malo arome, boja i ukusa. Sa takvim boilama se po instant metodi može uloviti nekoliko šarana. Ako se na jednoj vodi sa njima masovno hrani ubrzo dođe do totalnog mrtvila, takve boile ne love ribe na jedan duži vremenski period. Možda su i šarani mnogo veći gurmani nego što to većina ribolovaca misli.

Koji sastojci se još mogu upotrebiti?

Postoji nesumnjivo mnogo više sastojaka koji su atraktivni za ribolov. Pod uslovom da su oni toplivi u vodi te da šarani moraju imati receptore za njih.

Biljke i začini se takođe vrlo često stavljaju u mamac. Moglo bi se desiti da je jedan deo od njih isto tako topliv u vodi koji opet vole ribe. Mi ne možemo isključiti tu činjenicu. Problem je u tome što mi ne poznajemo te sastojke pošto se oni nisu istraživani. Mi smo dakle zavisni od praktičnog iskustva ribolovaca, tu se može postaviti pitanje do koje mere su oni objektivni?

Ovde se uglavnom misli na sintetičke arome. Ja lično ne verujem u njih i zato samo uvek najradije koristim prirodne proizvode za koje znam da ih ribe obožavaju.

Kako smo mi u stvari došli do svog tog znanja u vezi mamaca?

Putem aqua industrije koje proizvode hranu za ribe. Te firme su uložile jako mnogo novaca za istraživanje atrakcije kod pojedinih sastojaka. To je u globali jako veliko tržište, to tržište se iz više razloga želi osloboditi od upotrebe ribljeg brašna. Njihova upotreba je u direktnoj zavisnosti od ponude i cene. U većini komercijalnih hrana za šarana trenutno ima oko 5% ribljeg brašna, industrija to želi spustiti na 0%.

Biljni i neki nuz proizvodi životinjskog porekla su dobra alternativa za ribja brašna, mnoge biljni proizvodi ribe ne vole, zbog toga je dobar ukus te hrane od veoma velikog značaja.

Što još više urade vodotopivi sastojci u tvom mamcu?

Vrlo zanimljiva tema, naime ribe takođe mogu dosta toga naučiti o tvom mamcu! Naučnici to nazivaju hemijsko pretraživanje slika, jednostavno rečeno, posle nekoliko dana on ga memorira na njegov tvrdi disk, drukčije rečeno: šaran prepoznaje tvoju boilu na osnovu odnosa vodotopivih sastojaka u njoj. Sposobnost učenja se temelji isključivo na čulima za miris. Ovde treba naglasiti sledeće: boila mora biti dobrog kvaliteta, ovde se u prvom redu misli na odnos makronutrijenata u kombinaciji sa dovoljno atrakcije, to jest, mamac mora biti od koristi za šarana. Mamac je ukusan i iz njega se može izvući dosta korisnih stvari, riba se vraća nazad i ponovo traži taj mamac. Ti u tom slučaju imaš vrlo veliku prednost. Potpuno drugi svet, to jest polazna tačka nije prihrana pa onda lov već izgradnja da bi se ostvario odeređeni cilj. Ako imaš dobru boilu ti ćeš tada redovno loviti ribu (šarani su prepoznali i prihvatili tvoju boilu), ona će na duži vremenski period postati još bolja zbog toga što sve više riba bude jelo tvoje boile.

Šta napravi razliku kod ulova? To je jedna vrlo jednostavna priča, to je broj (količina riba koja uzima tvoj mamac), što više riba bude jelo tvoje mamce, to veća šansa za ulov ribe. Više od toga nema. Dakle, pravi mamac danas takođe igra važnu ulogu, i obrnuto naravno, loša boila prouzrokuje potpuno suprotno.

Ukratko, u dobroj boili dotana atrakcija u većini slučajeva ima apsolutno vrednost. Da li ti loviš po instant metodi to tada više nije tako bitno. U oba slučaja, tako jedna boila može napraviti razliku. **Čudnotvorni mamci ne postoje, postoji samo mamci sa dovoljno atrakcije o kojima se dovoljno razmišljalo.**

Atrakcija mamca, kako to upotrebiti?

Za početak, šta ti želiš postići sa tvojim mamcem, to jest, što je glavna funkcija tvog mamca?

Za mene je to u prvom redu mamac koji pobuđuje šarana, ovde mislim na njegov miris i ukus. Hemijski signali su u podvodnom svetu magične reči! U vodi topiv deo tvog mamca mora izazvati jednu vrstu određenog signala, a potom (nadamo se) aktivirati i nešto učiniti sa tim informacijama. U početku je miris uvek samo jedan poticaj! Miris prouzrokuje uglavnom uzbuđenje i može značiti izvor hrane. Ako šaran odluči otići u potragu za tim signalom ti si tada već na dobrom putu. Ako on lokalizira izvor hrane, ako on odluči testirati taj izvor hrane i ako ga on proguta tada smo stigli do željenog cilja. Zvuči jednostavno, ali ima tu još mnogo više toga. Miris i ukus su dakle dva različita sistema, oni zbog toga imaju različite funkcije. Mi se možemo pitati zašto je to tako. Najlogičnije objašnjenje je to da je ukus uglavnom baziran na u vodi topivim izlučevinama (moguće novom) izvoru hrane. Ukus je mnogo selektivniji i određuje kvalitet izvora hrane, u našem slučaju kvalitet mamca.

Kako upotrebiti svu tu privlačnost?

Mi poznajemo određene sastojke, prvenstveno pitanje je kako da ih što bolje primenimo u našim mamcima.

Šta su pokazala istraživanja? Mešavine rade mnogo bolje od pojedinačnih sastojaka i vrlo često potiču jedni druge. Mi ništa ne postižemo sa dodatkom jednostavnih sastojaka, kao što su to na primer određene aminokiseline, betain i poneke organske kiseline. Ovde se radi o totalnoj slici. Koji sastojci izazivaju najjaču reakciju? To su prirodni proizvodi i prirodni ekstrakti. E, tek sada postaje biti jako interesantno! Zašto? Zbog toga što mnogi proizvođači boila već poseduju te produkte tako da su oni dostupni i nama. Osim toga, mnogi od tih produkata se mogu kupiti i u samoposluzi.

Postaće još mnogo bolje, mi znamo u kojim produktima ima atraktivnih sastojaka, kao na primer u proizvodima iz mora. U ribi ima na primer mnogo kreatina (jedan sastojak sa atrakcijom), mlečne kiseline i inozina. Kod rakova (Kril i škampi) i mekušaca (lignje i kamenice) ima mnogo betaina. Kod dva posljednje navedena ima opet razlike kod pojedinih aminokiselina koje imaju određenu privlačnost.

Šta ja želim reći? Kombiniraj sastojke iz različitih proizvoda, na taj način možda brzo dođeš do uspeha. To su u principu sve prirodni proizvodi tako da ih ne možeš tako brzo predozirati. Osim toga, u njima ima mnogo prehrambene vrednosti. Sa doziranjem do 75 ml na 1 kg suve smese nebi trebalo biti nikakvih problema. Sastav tvog mamca je takođe od velike važnosti. Podrazumeva se da u tom slučaju sam treba da praviš tvoje kuglice. Za to ti potrebno znanje, vreme i novac. To dakle, znači da ti boile koje budeš kupio samo možeš dipovati. Ako loviš po instant metodi onda di dodatna atrakcija može biti od koristi .

Ako sam praviš boile tada možeš napraviti kuglice sa dobrom prehrambenom vrednosti, ti si u stanju dodati kombinaciju atraktivnih sastojaka vrlo širokog spektra. Atraktivni sastojci se pobrinu da šaran odmah prepozna tvoj mamac kao vredni izvor hrane. To dakle znači češće uzimanje hrane a samim tim velika šansa za ulov više riba. Dodatna prednost takvih mamaca je da se neće brzo stvoriti negativna slika zbog toga što u tvojim boilama ima više sastojaka koji zrače određenu atrakciju, jer postoji nekoliko stvari u tvom mamcu, to je privlačnost. Sa drugim rečima: tvoja boila će jedno duže vreme loviti ribe na tepih.

Nutritivna vrednost

To je već dugi niz godina jedna vruća tema u šaranskom svetu, još i dan danas. Osim toga, ovaj termin je postao i veliki posao. Još uvek stižu novi igrači na tržište, svi sa svojim vlastitim tvrdnjama, koji takođe žele deo kolača. Ja verujem da mnogi proizvođači prave prilično dobre kuglice. Pitanje je, zašto mi onda još uvek sami pravimo boile? Sa drugim rečima, da li ti ipak još uvek možeš napraviti razliku? Teško je dati odgovor na to pitanje, ali kad sam pogledam na praksu onda ipak mislim da je

to moguće uraditi. Mnoge od svih tih firmi sem nekoliko izuzetaka još uvek plasiraju na tržište boile sa mnogo nedostataka.

Proizvsti jedan dobar mamac i nije tako teško, tako jedan mamac se sastoji od baze (osnove), prehrambene vrednosti i atrakcije, i to je sve.

Prehrambena vrednost za mene u prvom redu znači posebno dobar odnos proteina, masti i ugljenih hidrata. Šta mi ti to govoriš? Globalno (za odraslu ribu), oko 20-25% proteina, 15-20% masti i oko 50% ugljenih hidrata, (ostalo je pepeo i sirova vlakna). Ovo su srednje vrednosti, odnos energije je različit u godišnjim dobima, ali to je druga tema i nešto možda za sledeći put.

Da li svi treba da prave boile kod kuće? Naravno da ne, sve kupovne boile redovno love ribe, osim toga, boile uvek možemo dalje namakati ili premazivati i stoga još uvek izazvati dodatnu privlačnost.

Ako se zaista dobro razumeš u mamce i ako znaš nešto o metabolizmu kod riba to jest potrebi za energijom kod riba, onda možeš na nekim vodama dobro profitirati na temelju tog znanja. Ribe imaju određene potrebe u različitim delovima godine. Mnogi ribolovci misle da je ovo čista gluposti, ali ja vrujem u to. Ako šaranu tvoji ponuđeni mamci dobro prijaju tada si ostvario celokupnu sliku do uspeha.

Doziranje

Kao što je već spomenuto, prirodni proizvodi i ekstrakti imaju najveću atraktivnu vrednost kod šarana. To ne moraju uvek biti visoke koncentracije. Šaran može otkriti skoro sve sastojke u vrlo niskim koncentracijama. Ako upotrebiš visoku koncentraciju tada ćeš na nekim vodama dobiti nepoželjen goste (čitaj deverike i drugu belu ribu). Ti dakle treba da praviš izbor od vode do vode, nisu sve vode iste. Na jednoj reci za primer najverovatnije treba izbeći upotrebu dodatne atrakcije. Te iste stvari se mogu naći i u brašnima, mnogo bolja opcija je dakle upotreba samo tih brašana.

Ako loviš u vodi gde nema bele ribe tada sa dozom od 75 ml. po kilogramu suvog miksa možeš napraviti vrlo lepe kombinacije.

Sve firme koje danas proizvode mamace imaju u svom asortimanu raznorazne dipove i dodatke koji mamcima daju bolju privlačnost. Mana svih tih dipova je ta što ja ne znam šta ima u njima, možda se prodaje i pečeni vazduh, to jest ulovljena riba će biti skupo plaćena. Osim toga, mnoge od tih dodataka možeš i ti sam napraviti i to još mnogo jeftinije.

Obogati tvoj mamac sa ekstra atrakcijom. Može li to raditi? Da, ali samo ako loviš po single hook metodi. U svim drugim slučajevima je to obična glupost.

Mi sada znamo koji sastojci su atraktivni, gde se oni mogu naći i kako ih treba upotrebiti. Tvoj mamac igra važnu ulogu, pogotovo ako ideš loviti na duži rok.

Mamac i atrakcija u praksi

Da odmah pređemo na glavnu temu, šta je dobar mamac (za duži rok), koje sve uslove on mora ispuniti. Tri polazne tačke su od velike važnosti: energetska vrednosti, nutritivna vrednost i dodatna atrakcija.

Energetska vrednost

U prethodnim poglavljima smo razgovarali o privlačnosti i prehrambenoj vrednosti. Za mene postoji još jedan drugi kriterijum, to je energetska vrednost mamaca u različitim godišnjim dobima. Ribe su hladnokrvne životinje, one su zavisne od temperature vode, zbog toga imaju različite potrebe za energijom u određenim delovima godine. Zimske potrebe su gotovo na nuli, u leto su to najveće potrebe. Šaran će se zbog toga truditi da uvek zadovoljiti svoje dnevne energetske potrebe, ako ne onda treba koristiti svoje rezerve. Možemo li mi šaranaši nešto uraditi sa ovom činjenicom? Ja mislim da možemo, ali to naravno varira od vode do vode. Zašto mi uopšte ulovimo ribe na naš mamac? Mi polazimo od činjenice da šaranima prija naš mamac, to je za njega u prvom redu mamac do kojeg on na relativno jednostavan način može doći, mamac koji mu pruža dovoljno energije. Postoji mogućnost da različite energetske vrednosti tvog mamca naprave ralik u različitim godišnjim dobima. U leto bi ti mogao koristiti mamac bogate energetske vrednosti i u zimu mamac sa niskom energetskom vrednosti. Gde ima najviše energije? U mastima naravno. Za mnoge ribolovce je tigrov orah u leto favoritni mamac, čega ima u tigrovom orahu? Ti smeš samo jednom pogađati!

Kako to ostvariti u tvom mamcu? Korištenjem masnih brašana i dodatko ulja. Masna biljna brašna su: kikiriki brašno, mlevena konoplja ili tigrov orah brašno. U hladnim razdobljima svesno možemo napraviti mamac sa manje energije, sa malo masnoće i upotrebiti namernice bogate celulozom, kao što su to pšenične mekinje. Manje energije u principu znači više hrane! Osim toga, namernice bogate vlaknima ubrzavaju prolaz hrane kroz šaranska creva.

Kao što je već rečeno, mnogo toga zavisi i od količine dostupne hrane u vodi koja ribama stoji na raspolaganju. Još jednom ponavljam, situacija nije ista na svim vodama. Na postotak dostupne hrane mogu uticati i ribolovci, misli na prekomernu prihranu na dotičnoj vodi.

Prehrambena vrednost

Ja sam staromodni ribolovac, ja u mojim miksevima gotovo uvek koristim potpuno izbalansiranu hranu za životinje. Razlog za to je vrlo jednostavan, u tako jednoj hrani ima dovoljno proteina, masti, ugljenih hidrata, vitamina, minerala i vlakana. Možda ne baš u pravim omerima za šarana, ali u tako jednoj hrani se možda krije jedan sastojak koji na vodi može napraviti razliku. Sa ovakvom vrstom hrane se u prošlosti

uvek dobro lovilo. Mogućnosti su gotovo beskonačne: hrana za mačke, hrana za pse, kompletna hrana za ptice, palete za pastrmke i tako dalje. Ako u tvoj miks staviš od 40% do 50% ove hrane, tada još uvek možeš dodati od 20% do 25% atraktivnih prirodnih brašana. U balansiranoj hrani za životinje već ima dovoljno veziva, tako da na tom polju možeš malo uštedeti.

Ti naravno možeš i sam sastaviti tvoj mamac sa brašnima koja imaju različite osobine, i sa kojima se vrlo dobro mogu kombinirati recimo riblje brašno, brašno od lignje, kril brašno, brašno od mesa, brašno od jetre, koncentrat za kokoške. Ako u tvoj miks staviš 50% baznog miksa, tada ti još uvek ostaje dosta prostora za oko 35% životinjskih brašna, ostatak možeš upotrebiti ako je to potrebno za jaja u prahu i za recimo dodatnu tvrdoću (na primer jaje albumin).

Ja ću sada ovo još pobliže objasniti na osnovu rezultata studije kod šaranske mlađi. Iz tih studija proizilazi da su ribe u stanju iz različitih izvora hrane same sebi stvoriti uravnoteženu prehranu. Ribe su u stanju prilikom promene prilagoditi svoj energetske unos!

Polazna situacija: 5 grupa riba u velikom akvarijumu sa tri hranilice, (ribe mogu same uzeti hranu po njihovom izboru). U jednoj hranilici je hrana sa 75% proteina i 25% ugljenih hidrata, u drugoj hrana sa 75% proteina i 25% masti i u trećoj hrana sa 50% masti i 50 % ugljenih hidrata.

Bez obzira na položaj hranilica ribe su same sebi složile hranu od 63% proteina, 19% masti i 18% ugljenih hidrata.

Ako se hrana bogata sa proteinima bila razredila sa 50% celuloze ribe su tada više jele kako bi nadoknadile gubitak energije. Sastav njihovog menija se vrlo malo promenio: 63% proteina, 16% masti i 21% ugljenih hidrata.

Upravo navedeno se odnosilo na vrlo mlade ribe, odrasle ribe imaju drugačije potrebe za belančevine, masti i ugljene hidrate. Ovde se radilo o principu kako bi se dokazalo šta su ribe u stanju uraditi na tom polju. Da li to ribe rade i u praksi? Zvuči logično, ali oni su u tom slučaju zavisne i od toga šta im je od prirodne hrane dostupno u vodi . Ponavljam još jednom. To se razlikuje od vode do vode, uglavnom sve zavisi od količine hrane u vodi. To može biti prirodna hrana ili pak hrana koju u vodu bacaju sami ribolovci.

Zašto recimo ribe ne pojedu svu ubačenu hranu u vodu? Da to možda nije u direktnoj vezi sa ličnim željama riba ili pak modela ishrane?

Dodatna atrakcija (šlag na tortu)

Šta se sve može kupiti? Jako mnogo toga, kako u supermarketima tako i kod firmi koje proizvode mamce. Nama ljudima sve to dobro prija, ribama takođe. Ukus je sve! Dobri proizvodi iz supermarketa su na primer: umak od ribe, umak od soje, sos od kamenica, Maggi kocke, ekstrakt od mesa (Oxo), i tako dalje. Napravi jedan miks od ovih proizvoda sa jednakim delovima, stavi na 1 kilogramu suvog mix 25 ml tog miksa, ili stavi u njega jedan deo boila kako bi dobio dodatnu privlačnosti tvog

mamca! Sa tim proizvodima ne bih stavljao previše visoke doze (maksimalno 50 ml.), u mnogim od tih proizvoda ima pojačivača za ukus.

Kod firmi koje proizvode mamce se može kupiti još mnogo više stvari. Razne kombinacije, o tome se radi, pošto svi sastojci imaju različite osobine. Isto kao i kod brašna, kao na primer: tečni kril, hidrolizovane tečnosti od riba, hidrolizovana tekuća jetra, ekstrakt od lignje, tekući c.s.l., ekstrakt kvasca. To su prirodni proizvodi i njih možete bez ikakvih problema dozirati do 75 ml. po kilogramu suve smese.

Ja lično uvek sam napravim mešavinu trgovačkih proizvoda koje kupim u samoposluzi.

Ukratko, ako sam praviš svoj mamac i ako boile dipuješ u mešavinama koje si sam napravio tada verovatno možeš napraviti razliku na vodi. Koliko je velika ta razlika, to prepuštavam vama da sami zaključite. Ja lično mislim da je dobar mamac na mnogim vodama je još uvek važan faktor, sada možda čak i više nego pre, pogotovo ako se lovi na vodama gde vlada beliki pritisak.

Kvalitet, miris i ukus, o tome se radi: odlazak u pretragu, pronalaženje i jelo, više od toga nema, ako to tvoja kuglica može realizovati tada si prednosti nad tvojom konkurencijom.

Sa druge strane, mi moramo ostati realni. Mamac je samo jedan od aspekata kod modernog šaranskog ribolova.

Način na koji prihranjuješ takođe može napraviti razliku, to jest kako na što bolji način možemo profitirati od hemijskih signala u podvodnom svetu, u tekućoj ili pak stajaćoj vodi.

Ko bude tražio taj će i naći, to je trik, riba pravi je majstor da izbegne naše trikove!

Privlačnost, ako budeš tražio naći ćeš je

Putem hemijskih signala kojeg ispušta tvoj mamac, riba može pronaći tvoj mamac. Kako šaran to radi? Za većinu ribolovaca nepoznati teren. Uglavnom u zavisnosti od vrste vode, da li se radi o tekućoj ili stajaćoj vodi, ako ima strujanja koliko jako je to strujanje, koliko jako je podvodno strujanje, iz kojeg pravca duva vetar i kolika je brzina tog vetra i tako dalje. Topive stvari formiraju u vodi takozvani mirisni oblak, taj oblak je drugačiji od vode do vode. O čemu se ovde radi? U vodi uvek postoji razlika u koncentraciji kod topivog dela tvog mamca.

Pa kako onda riba pronalazi pravi put ka tvom mamcu? Kako bi to mogao objasniti na što jednostavniji i ubedljiviji način ja ću kao polaznu tačku uzeti jednu okruglu loptu prihrane u tekućoj vodi. Tvoja lopta je izvor topljivih stvari u vodi (na primer određene slobodne aminokiseline), one su atraktivne za ribe. Sustavni miris kod riba detektira i šalje signal u mozak ribe, moglo bi se nešto naći za pojesti. Ako je riba gladna, ona onda ide u potragu za tim izvorom. Neke vrste riba to rade na osnovu mirisa, neke druge oped na osnovi ukusa. Osim toga, bočna linija kod riba ima verovatno važnu ulogu u potrazi za hranom. Koliko je meni poznato kod šarana se ne zna tačno šta on u prvom redu koristi u potrazi za hranom. Nebi me iznenadilo da on

koristi oba čula, za miris i za ukus i to uz pomoć njegovih brčića. To i nije tako bitno, radi se o principu. Organi za miris i ukus kod riba se nalaze na oba dve strane. To je njima savršeni alat za detekciju hrane. Zašto? Zato što ribe mogu odrediti razliku u koncentraciji između leve i desne strane. Ribe su dakle u stanju stereo mirisati. Nešto poput našeg uha, postoji razlika u percepciji između leve i desne strane. Veća koncentracija u desno, riba pliva u desno, veću koncentraciju u levo, riba pliva na levo. Naravno, poneki put i riba napravi grešku i ode plivati i suviše daleko na jednu stranu, ona je u stanju to vrlo brzo korigirati. Trial and error (Pokušaj i grešaka) također igra važnu ulogu. U svakom slučaju, u jednom određenom trenutku će šaran doći u blizinu tvoje kuglice, on je tada udaljen još samo nekoliko metara od tvoje torte.

Ustajala voda je uvek manje ili više u pokretu, misli na vetar, plivanje drugih riba, gustoća i slično, u tako jednoj okolini se uglavnom uvek formira jedan mirisni oblak. Tvoja strategija prihranjivanja ima na bilo kojoj vodi jednu važnu ulogu.

Ja ovde mislim na prihranu za vreme instant ribolova, dakle ne na predhodnu prihranu pre ribolova. Šta je logično? O tome se radi.

Pre svega izbor mesta za ribolov je od veoma velike važnosti, to jest poznavanje vode gde loviš. Postoji mnogo napaisanih članaka o tome, tako da o tome ovde ne bih razmatrao, mene čisto interesuju činjenice kako riba nađe tvoj mamac i kako možeš najefikasnije iskoristiti mesto gde hraniš. Mi govorimo o otopljenim stvarima (na primer aminokiselinama) u vodi sa kojim se koristi šaran kako bi pronašao taj izvor. Što veća površina (ili područja) sa atrakcijom, to više zainteresovanih riba. Jednostavna matematika, zar ne? Nije li to ono što želimo postići. Više nadraženih riba znači više šanse za ulov tih riba.

Najveća razlika je, naravno, između (više ili manje) stajaćih i tekućih voda.

U tekućoj vodi se stvori jedan vrlo dug, ali vrlo uzak mirisni trag. Ako koristiš puno atrakcije tada i riba koja pliva i na velikim udaljenostima može otkriti tvoj trag.

U ustajaloj vodi važe druga pravila, što veća površina prihrane to bolje, tako da slobodno možeš prihranjivati u širinu, ili pak istovremeno prihranjivati na nekoliko površina, na primer, na različitim udaljenostima od obale. Tu ima naravno i drugih trikova, ubacivanje jako mnogo mamaca na jednom malom prostoru, neposredno pred ribolov, sa tako jednom taktikom se može uloviti vrlo mnogo riba. U vodi gde ima jako mnogo riba uvek bi na jedan štap lovio sa single hook metodom (usamljani mamac). Dužina ribolova i vrsta vode su veoma važni faktori u celoj upravo opisanoj priči. Šaranski ribolov je manje više postao jedna vrsta strategije, radi se o: kako, šta, gde i kada?

Pokušaj i grešaka, ali zato ne i manje zabavno, naprotiv!

Autor: Hilco Meijer

Prevod: Darko Županić

Izvor informacija: Karper Wereld Online (KWO)

Datum: 31-12-2016

www.vodenalisica.eu

